

سلسله نشست های قطب علمی بازآفرینی و بهسازی شهری

نشست نخست: اسکان رسمی / غیر رسمی : یک بازخوانی ریشه نگرانه

راهنمای نشست : مظفر صراف

استاد گروه برنامه ریزی و طراحی شهری و منطقه ای دانشگاه شهید بهشتی
 دکتری برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه بریتیش کلمبیا کانادا (UBC)
 کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه کالیفرنیا آمریکا (UCLA)
 عضو هیأت علمی گروه جغرافیا، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۷۴ تا اکنون
 عضو هیأت علمی گروه شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۰ تا اکنون

سخنران : ابراهیم زرگری مرندی

متولد ۱۳۶۴ در تهران و دانش آموخته دکتری شهرسازی از دانشکده هنرهای زیبای دانشگاه تهران بوده و در سال ۱۳۹۷ از رساله خود با عنوان «تدوین چارچوبی جهت ارزیابی شبکه مشروعیت در نظام شهرسازی» دفاع کرده است. حوزه های پژوهشی او متمرکز بر روش ها و مدل های برنامه ریزی شهری، نظریه های برنامه ریزی و بازآفرینی شهری پایدار بوده و تا کنون در حدود ۲۰ مقاله در ژورنال های علمی-پژوهشی داخلی و خارجی، مجلات تخصصی و همایش های ملی و بین المللی در این زمینه ها به چاپ رسانده است. او هم اکنون راهبر بخش برنامه ریزی شهری در مرکز مطالعات و تحقیقات شهرسازی و معماری ایران بوده و در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران-شمال، مشغول به تدریس است. او بجز فعالیت های دانشگاهی و حرفه ای، در زمینه نقاشی نیز فعالیت نموده و آثار او در چند نمایشگاه، مجله و کتاب داخلی و خارجی به نمایش درآمده اند.

Email: ezargarimarandi@gmail.com , ezargarimarandi@ut.ac.ir

چکیده سخنرانی: توانمندسازی اجتماعات غیررسمی: ابهامات و ناسازنماها

در دو دهه گذشته در ایران، به کارگیری «اسکان غیررسمی» به جای مفاهیم و واژگان دیگری که همگی اشاره به ریخت های خاصی از سکونتگاه های انسانی داشتند، گسترش یافت. واژه غیررسمی در اینجا نه تنها اشاره به برنامه ریزی تشدن روند شکل گیری این بافت ها و چالش های در پیوند با نبود فرایندهای رسمی ساخت و ساز و توسعه این محله های مسکونی، کمبودها و ناکارآمدی های پدیدار شده از آن و پیچیدگی های رسمی در اشکال حقوقی مالکیت واحدهای مسکونی و مسئله سکونت دارد، بلکه به گونه ای، سازوکارهای اقتصادی-اجتماعی ویژه این گونه محله ها را هم بازتابی می کند. از میانه دهه ۱۹۸۰ میلادی، سازمان های بین المللی تعیین کننده سیاست های جهانی توسعه، با توجه به قدرت گیری رویکردهای نئولیبرال در جهان از یک سو و رشد پارادایم های مشارکتی در نظریات برنامه ریزی و اقدامات برنامه ریزانه، رسیدن به نوعی رویکرد نوین برای کاهش تدریجی وظایف بخش همگانی در محله ها غیررسمی و استفاده از توان های بالقوه اجتماعات ساکن در آن ها برای چاره دشواری ها و کاستی های این سکونتگاه ها را دنبال نمودند. دستاورد این کوشش، شناساندن مفهوم توانمندسازی اجتماعات ساکن محله ها غیررسمی همچون راهکاری برای افزایش توانایی بخش عمومی برای حل مشکلات این محله ها در کنار کاهش تدریجی بار پاسخگویی نهاد های عمومی در طول زمان بود. با همه توجه های نظری و برخی برآیندهای مثبت تجربیات عملی که درباره رویکرد توانمندسازی در بیش از سه دهه گذشته در متون و گفتمان توسعه عنوان شده است، ولی همچنان پیچیدگی های بنیادینی در زمینه سرشت و اهداف آن و زمینه های کامیابی رویکرد توانمندسازی در چاره چالش های سکونتگاه های غیررسمی وجود دارد که کمتر با نگاهی انتقادی به آن ها پرداخته شده است. این ناروشنی ها و ناسازنماهای درونی موجب می شود تا پیگیری و انجام طرح های توانمندسازی سکونتگاه های غیررسمی، دچار برخی چالش ها و ناکارآمدی ها در زمینه توجه پذیری و برپایی سرمایه مشروعیت در حوزه های فنی، سیاسی-اجتماعی، قانونی و اخلاقی-ارزشی شوند. بررسی این چالش ها از این سو می تواند دارای ارزش باشد که گونه ای صورت بندی نوین و انتقادی از پرمسلمان پیش روی سیاست های پر پایه پنداره توانمندسازی در سکونتگاه های غیررسمی به دست می دهد و این صورت بندی نوین و آشکار شدن چالش های پیش رو در برنامه ریزی و کنش می تواند زمینه ای برای گفتمان و هم اندیشی در راستای گذر از دوگانگی های کنونی و رسیدن به سنتزی همسنگ در این جستار را فراهم نماید.

قطب علمی
 بازآفرینی
 و بهسازی شهری

دانشگاه کردستان
 University of Kurdistan
 همدان

دانشگاه مازندران
 همدان

دانشگاه تهران
 بهشتی

دانشگاه شیراز
 همدان

زمان برگزاری:

چهارشنبه ۲۴ دی ماه ۱۳۹۹

ساعت ۱۹ الی ۲۱

لینک شرکت در وبینار

meet.uok.ac.ir/ch/art.hall3

دانشگاه کردستان

دانشکده هنر و معماری

سندج، بلوار پاسداران

کد پستی: ۶۶۱۷۷-۱۵۱۷۵

تلفن: ۰۸۷-۳۳۶۶۶۷۷۱

نمابر: ۰۸۷-۳۳۶۶۶۲۹۶۳

www.uok.ac.ir/ceuru

Ceuru@uok.ac.ir

راهنمای نشست : مظفر صرافی

استاد گروه برنامه ریزی و طراحی شهری و منطقه ای دانشگاه شهید بهشتی
دکتری برنامه ریزی شهری و منطقه ای، دانشگاه بریتیش کلمبیا کانادا (UBC)
کارشناسی ارشد طراحی شهری، دانشگاه کالیفرنیا آمریکا (UCLA)
عضو هیأت علمی گروه جغرافیا، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۷۴ تا اکنون
عضو هیأت علمی گروه شهرسازی، دانشگاه شهید بهشتی، ۱۳۹۰ تا اکنون

سخنران : تکتم آشنایی

تکتم آشنایی، پژوهشگر دکتری مطالعات و برنامه ریزی شهری در دانشگاههای علم و صنعت ایران و Erasmus University Rotterdam در هلند است که بر روی موضوع "تولید فضا در سکونتگاه های غیررسمی" در حال پژوهش است. با تفکر نقاد به جریان غالب توسعه و برنامه ریزی شهری و تحوّل رویارویی با اسکان غیررسمی، در جستجوی تدوین رویکردهای فکری آلترناتیو و ریشه نگری به چنین پدیده شهری در ایران است. دیگر موضوعات مورد علاقه وی در حوزه پژوهش آکادمیک شهرگرایی روزمره رسمیت نیافته، پیرایشه نشینی و مطالعات مناطق کلاتشهری است. همچنین در حوزه حرفه در چندین طرح پژوهشی با دانشگاه علم و صنعت و شرکت های مشاور شهرسازی در زمینه های گردشگری منطقه ای، آمایش ملی سرزمین و تدوین نظام شهرسازی ایران همکاری داشته است.

Email: Toktam.ashnaee@gmail.com , Ashnaiy@iss.nl

چکیده سخنرانی: اسکان غیررسمی : واقعیت زیسته رسمیت نیافته؟!

روند چیره پژوهش ها و برنامه ریزی توسعه شهری در رویارویی با پدیده اسکان غیررسمی، همواره در جستجوی یافتن راهکاری برای رویارویی با چالش های موجود در سکونتگاه های غیررسمی و ساماندهی آنها، توانمندسازی ساکنان و سرانجام جهت گیری به سوی توسعه عمومی است. این جریان مبتنی بر پنداشت دوگانه پنداری رسمی- غیررسمی و نگاهی سلسله مراتبی، غیررسمی را همواره پدیده ای نامتعارف، ناهنجار و نامتناسب با بخش رسمی و بیرون از چارچوب های آن قلمداد می کند. چنین پدیده ای زیر چیرگی «گفتمان توسعه»، ژرف ترین کوی ها از راه توسعه یافتگی پنداشت می شود که با بهره مندی از رهیافت های استانداردسازی و بهنجار سازی، در روند دگر کردن غیررسمی و عقب افتاده به رسمی و پیشرفته، خواهان فراهم ساختن بستری برای چاره گیری چالش های توسعه یافتگی آن جوامع است. در این گفتار، به وارونه روندهای جاری، انگشت اتهام از سکونتگاه های غیررسمی به سوی خود جریان غالب چرخش می کند. منتقدان پارادایم اندیشه ای جریان غالب، در چارچوب گفتمان انتقادی «پساتوسعه گرایی»، در پی بنیاد نهادن رویکردهای جایگزین و ریشه نگری هستند که افزون بر انتقاد از روندهای فراگیر، به فراهم آوری چارچوب های جانشینی برای خوانش اسکان غیررسمی بپردازند. پساتوسعه روابط قدرت و نگاه استعماری ضمنی در جریان توسعه را نقد می کند و اندیشه سازمان دهی و توآفرینی روش های نوین زندگی بر پایه واقعیت زیسته مردم بهنجار در این سرزمین ها را پیش کشیده است. پژوهش های جایگزین برآمده از جنوب، از آمریکای لاتین و آفریقا گرفته تا آسیای جنوبی، بستری را برای مفهوم سازی ریشه نگرانه و انتقادی از اسکان غیررسمی را مطرح می کنند. در این نظریه های جایگزین، "زیست غیررسمی" فراتر از چارچوب مقررات دولتی و دریافتی دوگانه پندار مفهوم سازی می شود و ارتباطات پویا، پیچیده و تیرومند میان کنشگری ها، پیوندها و پراکنش های رسمی و غیررسمی را نمودار می کند. این نظریه پردازی ها بر پایه متن-محوری و شرایط ویژه زمانی و مکانی در بستر جغرافیای جنوب صورت می گیرد. سوبه های فراموش شده و نادیده گرفته از واقعیت زیسته مردمان در روند چیره خود زمینه ساز زایش نظریه های شهری آلترناتیو گشته است. بدین سان، به نظر می رسد زمان حک کردن چرخشگاه و میعادگاهی برای چرخش در روند چیره پژوهش ها و برنامه ریزی اسکان غیررسمی در ایران است تا با بهره مندی از پارادایم های فکری انتقادی و اندیشه های برآمده از بستر سرزمینی خود، بتوان به گونه دیگر و جایگزینی از توسعه برای مردم این سرزمین اندیشید.

قطب علمی
بازآفرینی
و بهسازی شهری

زمان برگزاری:

چهارشنبه ۲۴ دی ماه ۱۳۹۹

ساعت ۱۹ الی ۲۱

لینک شرکت در وبینار

meet.uok.ac.ir/ch/art.hall3

دانشگاه کردستان

دانشکده هنر و معماری

سندج، بلوار پاسداران

کد پستی: ۶۶۱۷۷-۱۵۱۷۵

تلفن: ۰۸۷-۳۳۶۶۶۷۷۱

نمابر: ۰۸۷-۳۳۶۶۶۲۹۶۳

www.uok.ac.ir/ceuru

Ceuru@uok.ac.ir